

Σπάνιος πλούτος που μένει αναξιοποίητος

* **Στ. Μπένος:** Προνομιά που πώλη αλλιώς η δημοτική αρχή απείχε...

* **Ι. Σάπκας:** Σκοτεινό το χθες, θλιβερό το σήμερα, ελπίδα το αύριο

Της Νατάσας Ποιργυέν

Της Νατάσας Ποιργυέν

Η αξιοποίηση και ανάδειξη του μνημειακού πλούτου της Λάρισας από την τοπική αυτοδιοίκηση ήταν το θέμα που αναλύθηκε στην εκδήλωση της παράταξης «Λαρισαίων Πόλης» προχθές το βράδυ στο ξενοδοχείο «Διβάνη» της πόλης. Μια εκδήλωση για τον πολιτισμό από την οποία όμως δεν έλειπε και το άρωμα εκλογών... Διακεκριμένοι επιστήμονες-ομιλητές αναφέρθηκαν στους τρόπους αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης ιδιαίτερα αυτή την περίοδο που οι οικονομικές συνθήκες φαίνεται να αποτελούν τροχοπέδη στο αναπτυξιακό έργο των δήμων.

Πάντως μεταξύ όλων όσων ελέχθησαν, η προτροπή του τέως δημάρχου Καθαμάτας, υπουργού Πολιτισμού και προέδρου του Σωματίου «Διάζωμα» κ. Σταύρου Μπένου για καταγραφή του μνημειακού και περιβαλλοντικού πλούτου της πόλης, μετατράπηκε στο κεντρικό μήνυμα της βραδιάς.

Ο υποψήφιος δήμαρχος και επικεφαλής της παράταξης «Λαρισαίων Πόλης» κ. Γιάννης Σάπκας κατά τον χαιρετισμό του, επισήμανε ότι το αύριο είναι μια μεγάλη πρόκληση για το νέο δήμο που θα προκύψει από τις εκλογές του Νοεμβρίου, αφού καλείται να μετατρέψει την κρίση σε ευκαιρία, ιδιαίτερα στο κομμάτι που αφορά τον πολιτισμό.

Η νέα Δημοτική Αρχή, επισήμανε ο κ. Σάπκας, πρέπει να αντιμετωπίσει τον πολιτισμό ως αυτοτελή αξία, αλλιώς, κυρίως, ως μοχλό οικονομικής ανάπτυξης του τόπου. Να αξιοποιήσει δηλαδή τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης με τρόπο που να είναι σύγχρονως και ωφέλιμος. Χαρακτηριστικά υπογράμμισε: «Από την πολιτιστική μας κληρονομιά, με τους κατάλληλους χειρισμούς, θα προκύψουν θέσεις εργασίας και πλούτος για την περιοχή μας. Η ενίσχυση των ήδη υπαρχόντων αλλιώς και η δημιουργία νέων θεσμών, όπως π.χ. ο Ετήσιος Διαγωνισμός Φωτογραφίας «Τάκης Τηλόπας», υπό την αιγίδα του Δήμου και σε συνεργασία με τη Φωτογραφική Λέσχη Λάρισας και ο Ετήσιος Πανελλήνιος Διαγωνισμός Νέων Λογοτεχνών «Μ. Καραγάτσης», στο χώρο της Αβερώνφειου Γεωργικής Σχολής, με μεγάλο δημοτικό βραβείο. Κατά τον τρόπο αυτό θα πετύχουμε αφενός την ανάδειξη των πολιτιστικών ιδιοτελειών του νέου Δήμου και αφετέρου τη σύνδεση με την οικονομία και την ανάπτυξη. Η νέα Δημοτική Αρχή πρέπει να είναι ο επιτελικός νους για την προώθηση ενός σχεδίου συνολικής πολιτιστικής πολιτικής. Καλείται επομένως να αποτελέσει το συνδετικό δεσμό ανάμεσα στην πολιτική, την οικονομία και τον πολιτισμό. Να σχεδιάσει και να εφαρμόσει ένα σύνολο πολιτικών πρωτοβουλιών, που θα φέρουν ανάπτυξη».

ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ταυτόχρονα, αναφέρθηκε και στην πολιτική που εφαρμόστηκε τα τελευταία χρόνια στο κομμάτι του πολιτισμού, κάνοντας λόγο για 12ετή κακοποίηση της έννοιας του πολιτισμού σημειώνοντας τα εξής: «Το χθες στον τόπο μας είχε σκοτεινές και φωτεινές περιόδους. Οι σκοτεινές ξεκινούν από την περίπτωση του αρχαίου θεάτρου, τη μη ανάδειξη και τη σύληση του μνημείου και φτάνουν μέχρι την ασέλγεια, που υπέστη ένα σύγχρονο αρχιτεκτονικό μνημείο, το κτίριο του Ξενία Λάρισας. Το σήμερα είναι θλιβερό, γιατί μετά από μια 12ετή κακοποίηση της έννοιας του πολιτισμού κινδυνεύει ο τόπος μας να ταυτίζει τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, με θεάματα και δράσεις που ακουμπούν συχνά την ευτέλεια.

Το σήμερα είναι ένας προβληματισμός για το πώς είναι δυνατόν να παραμένουν σε εκκρεμότητα μετά από 12 χρόνια έργα πολιτισμού που είχαν δρομοποιηθεί προ πολλού: η Κεντρική Βιβλιοθήκη, το Λαογραφικό Μουσείο, το Θέατρο του ΟΥΗΛ, το Αρχαιολογικό - Βυζαντινό Μουσείο. Την ίδια στιγμή η αξιοποίηση του αρχαίου θεάτρου βαδίζει με ρυθμούς χελώνας, ενώ τεράστια πληγή αποτελεί η απαξίωση και περιφρόνηση της πολιτιστικής παρακαταθήκης του τόπου, όπως ο Κουκλιοθάσος Τριτόμπα, το Μεσογειακό Φεστιβάλ Νέων Κινηματογραφιστών και τα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Μεγάλο πλήγμα για τον πολιτισμό υπήρξε η αβασάνιστη κατάργηση του Σύγχρονου Κέντρου Εικαστικής Τέχνης Λάρισας, η χαμηλή επισκεψιμότητα της Δημοτικής Πινακοθήκης Λάρισας, ενώ σε αναμονή για ουσιαστική αξιοποίηση έχει τεθεί η Δημοτική Σχολή Μπαλέτου, η Ανώτερη Σχολή Χορού και η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Δήμου Λαρισαίων».

ΜΠΕΝΟΣ: ΠΟΛΗ ΜΕ ΜΝΗΜΕΙΑΚΟ ΠΛΟΥΤΟ

Παίνοντας το λόγο, ο τέως υπουργός Πολιτισμού και δή-

το που μπορεί να αξιοποιηθεί στο έπακρο και να επιφέρει την ανάπτυξη. Ο κ. Μπένος, κατά την ομιλία του αναφέρθηκε στο παρεξηγημένο όπως το χαρακτήρισε σχέδιο «Καλλικρατίας» και στις μεγάλες δυνατότητες που δίνει στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Όπως είπε, ο Καλλικρατίας έχει αδικηθεί εξαιτίας των μεγάλων προβλημάτων της χώρας ενώ πρόκειται για την πιο σπουδαία μεταρρύθμιση του ελληνικού κράτους. Εκφράζοντας ανοιχτά τη στήριξη του στον υποψήφιο δήμαρχο κ. Γιάννη Σάπκα, ο κ. Μπένος τον προέτρεψε όταν αναλάβει το τιμόνι της τοπικής αυτοδιοίκησης να φροντίσει να κάνει την υπέρβαση. «Ένας δήμαρχος είναι επιτυχημένος μόνο όταν φροντίζει για ένα υψηλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς και όταν γνωρίζει όλα όσα αφορούν τον πολιτισμό και το περιβάλλον του τόπου. Η νέα δημοτική αρχή θα πρέπει να κάνει καταγραφή του μνημειακού της πλούτου και να έχει ανοιχτά τα μάτια της για τις απείραστες δυνατότητες που ανοίγονται με τη διάσωση και την ανάδειξη των μνημείων της. Η Λάρισα είναι προικτισμένη αλλιώς και συνάμα παρεξηγημένη πόλη. Ο νέος δήμος πρέπει να είναι πρωτοπόρος. Για παράδειγμα η ναυαρχίδα του μνημειακού της πλούτου, το Αρχαίο Θέατρο καθυστέρησε γιατί απείχαν η δημοτική αρχή αλλιώς και οι πολίτες. Μια δημοτική αρχή πρέπει να παλεύει για να ξεπερνά τα προβλήματα έχοντας πάντα στο πλευρό της τους πολίτες», υπογράμμισε μεταξύ άλλων ο κ. Μπένος.

Ο κ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ

Για μία Ανεξάρτητη Πολιτιστική Επιτροπή ευρείας τοπικής εκπροσώπησης, έκανε λόγο, στην ομιλία του ο νομικός και τ. πρόεδρος του Ελληνικού Φεστιβάλ Α.Ε. κ. Γιώργος Βουλγαράκης τονίζοντας ότι το υλικό υπάρχει (θέατρα, πινακοθήκη, ορχήστρα, χορωδίες, φωτογραφικές λήψεις, σολιτίστες σε μουσική-χορό-τραγούδι, θεατράνθρωποι, γλύπτες, ζωγράφοι, λογοτέχνες) και έτσι μπορεί να παράγει σημαντικό έργο.

Αναφερόμενος, στο αρχαίο θέατρο της Λάρισας επισήμανε ότι μπορεί να θέσει όρους και συνθήκες πολιτισμικής αναδιάρθρωσης. Στο σημείο αυτό ο κ. Βουλγαράκης, πρότεινε τρόπους με τους οποίους μπορεί να αξιοποιηθεί το αρχαίο θέατρο δίνοντας βαρύτητα στο χώρο, την οργάνωση και την πολιτιστική άποψη.

Ο κ. ΝΙΚΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, είχε όμως και η εισήγηση του αρχιτέκτονα, Καθηγητή Εφαρμογών Τμήματος Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίων Τ.Ε.Ι. Λάρισας, τ. Προέδρου του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ν. Λάρισας κ. Νίκου Σαμαρά που αναφέρθηκε στην αρχιτεκτονική της πόλης θέτοντας τον προβληματισμό αν πρόκειται για επιπόνη ή αναζητησιμότητα της χαμένης ταυτότητας. Μεταξύ άλλων, ο κ. Σαμαράς σημείωσε ότι όταν μια πόλη διατηρεί κομμάτια της ιστορικής της συνέχειας, αυτό συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό και στη διαμόρφωση της ταυτότητάς της προσθέτοντας παράλληλα ότι η αναζήτηση της ταυτότητας μιας πόλης προϋποθέτει αυτογνωσία και σεβασμό στην ιστορία. Χαρακτηριστικά μεταξύ άλλων σημείωσε τα εξής:

«Δυστυχώς πλέον δε μιλάμε για διατήρηση, αλλιώς για μη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στην πόλη.

Αφού είναι γνωστό σε όλους μας, πως κυρίως μέσα από τη διαδικασία της αναπαροχής, η Λάρισα στερήθηκε των τεκμηρίων της ιστορικής της συνέχειας και, παρόλη την μακραίωνη ιστορία της, των 4000 χρόνων διαρκούς κατοίκησης, εμφανίζεται ως πόλη των τελευταίων 50 ετών. Δεν είναι μόνο τα νεοκλασικά του δεύτερου μισού του 19ου αι., που τα δείγματά τους, που σώζονται πια, μετρούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού, μόνο όσα έχουν χαρακτηριστεί ως "διατηρητέα" και όσων η σημερινή τους χρήση, κυρίως ως επιχειρήσεις φαγητού και ποτού, υπαγόρευσε την υποτυπώδη συντήρηση και αποκατάστασή τους. Δυστυχώς, το φαινόμενο του εκσυγχρονισμού δια των καταδράσεων, που έχει ως αιτία την απουσία πολιτικής για το χτισμένο περιβάλλον, καταλήγει στην εξουδετέρωση του δημόσιου χώρου της πόλης ως φορέα μνήμης. Και πόλη χωρίς μνήμη είναι πόλη χωρίς ταυτότητα».

Για την πόλη της Λάρισας, το θέμα της διατήρησης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς δεν είναι καν στο «πέρα πέντε», πρόσθεσε ο κ. Σαμαράς αλλιώς βρίσκεται ήδη στο «και πέντε». Η διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς είναι επιτακτική ανάγκη και χρέος, καθώς ενσωματώνει την ιστορία, την εξέλιξη και τα επιτεύγματα της πόλης και πρέπει να παραμείνει για να διδάσκει με τη σιωπηρή παρουσία της και τις επόμενες γενιές».

Το θέμα της διατήρησης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Λάρισας συζητήθηκε στην